

Jaarverslag 2021

Adviesraad Sociaal Domein Wijk bij Duurstede

De adviesraad bekijkt het sociaal domein vanuit het inwonersperspectief en streeft naar een duurzame ondersteuning door de gemeente van de inwoners, zowel nu als in de toekomst.

Algemeen

Leden van de adviesraad

Gonny Olthof (voorzitter), Paula Bodok, Ans van Donselaar (op eigen verzoek afgetreden op 1 september 2021), Gerie Knetsch (op eigen verzoek afgetreden op 1 september 2021), John Smeets, Luus Wesseling, Harrie Lantinga, Rita Witmond, Dineke van Dalen, Jos Overdevest, Ben Blom (per 1 september 2021) en Lizzie Bakema (per 1 september 2021).

Vergaderdata 2021

De adviesraad heeft in 2021 zesmaal vergaderd, op 25 januari (digitaal), 8 maart (digitaal), 11 mei (digitaal), 21 juni, 30 augustus, 11 oktober en 29 november (digitaal). Daarnaast is er een informeel overleg geweest op 9 oktober in het kader van teambuilding.

Deskundigheidsbevordering

11 november: Training Nicole Veuger

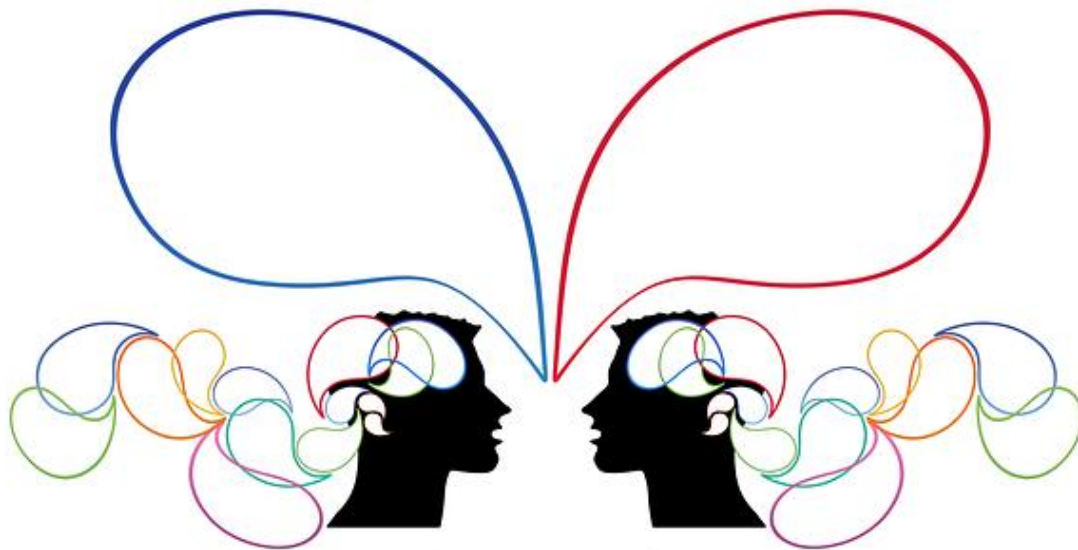
Uitgebrachte adviezen

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een positief advies uitgebracht op de volgende voorstellen

- Inkoop jeugd en WMO-begeleiding
- Norm Opdrachtgeverschap Jeugd
- Doelgroepen vervoer
- Integrale verordening Jeugd en WMO 2022
- Mantelzorgcompliment
- Woonvisie 2021-2030
- Inkoop jeugd ambulante en verblijf
- Scheiden zonder schade

Meedenken en adviseren op de volgende onderwerpen:

- Lokaal Preventieakkoord
- Zorg4WijkbijDuurstede
- Verbonden Buurt
- 3 Preventieagenda's: "Meedoen is een must", "Kansrijk opgroeien" en "Je plek is je vertrek".

Werkgroep Communicatie

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een website, een flyer, visitekaartjes en banner. Via het contactformulier op de website kunnen inwoners een vraag of reactie geven. Het jaarverslag 2020 is verspreid onder instellingen en gemeente. Zo kwam het ook onder de aandacht bij gemeenteraadsleden.

Net zoals 2020 werd ook 2021 gedomineerd door corona. Het meest zichtbaar voor inwoners werd de adviesraad door een **serie interviews** in Wijks Nieuws met inwoners, vrijwilligers en medewerkers van Binding rondom thema's in het sociale domein. De plannen om een inloop-ontbijt te organiseren bij de HEMA, hebben we ook in 2021 nog niet kunnen uitvoeren. Ook gooide corona roet in het eten om met de adviesraad aanwezig te zijn bij lokale evenementen.

Een belangrijk middel om met stakeholders in gesprek te komen is een **actuele sociale kaart**. Hier is meerdere malen bij de gemeente en bij Stichting Binding op aangedrongen, maar een goede digitale sociale kaart is nog steeds niet beschikbaar.

De Adviesraad Sociaal Domein vindt dat de gemeente en stichting Binding meer met inwoners moeten **communiceren over de transformatie van de zorg**, welke rol inwoners hierbij kunnen innemen en wat er allemaal speelt op het terrein van zorg en welzijn in de gemeente. Een werkgroep heeft periodiek overleg met de communicatieadviseur sociaal domein van de gemeente. De issuekalender is daarbij een kapstok om communicatie met inwoners over het sociale domein te plannen.

Helder taalgebruik van gemeente en instellingen in contacten met de inwoners is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen. Zie hoofdstuk **Duidelijke Taal**.

Vooruitblik 2022

We gaan door met de serie interviews en willen daarin nog meer inwoners aan het woord laten. Verder houden we de ontwikkeling van de sociale kaart in de gaten en blijven in gesprek met de gemeente over communicatie over het sociale domein en over Duidelijke Taal.

Werkgroep Armoede

Onze aandacht dit jaar ging uit naar de monitoring van de zogenoemde **Toeslagen Affaire**, door onterechte fraudeverdenkingen met kinderopvangtoeslagen en de strenge terugvorderingen bij fouten door de Belastingdienst zijn veel ouders in de problemen gekomen. We volgden de ontwikkeling en afhandeling van deze affaire voor gedupeerde ouders. Eerder leek het aantal ouders mee te vallen, echter na enige tijd bleek er toch een groter aantal mensen te zijn die zich heeft gemeld.

Er is nog steeds geen duidelijk inzicht over hoeveel mensen er tot nu toe tot tevredenheid zijn uitbetaald. En hoeveel mensen er nog wachtende zijn op een afwikkeling van hun beloofde gelden. We blijven deze ontwikkeling ook in 2022 op de voet volgen.

Daarnaast hebben we onze mening kunnen geven over een nieuw raadsinitiatief **Scheiden zonder Schade**. Wijk bij Duurstede neemt deel aan een gesubsidieerde pilot, onze inbreng was mede gericht op continuïteit van actie. We blijven deze pilot volgen.

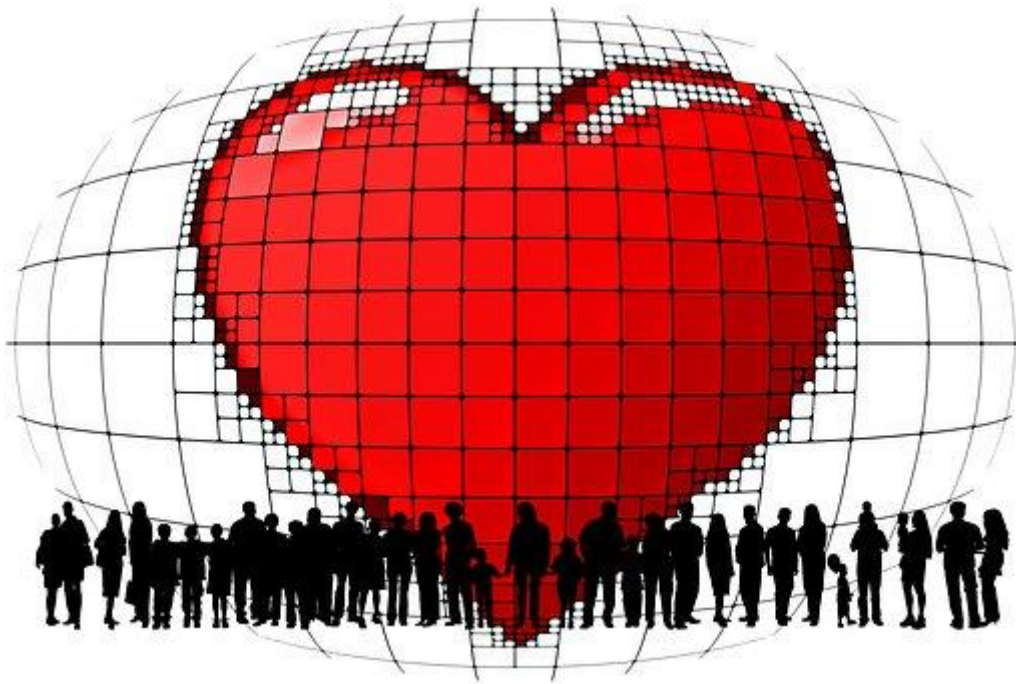
Naar aanleiding van wijzigingen in de wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening is de pilot **Vroeg in Actie** via de RSD gestart. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om gegevens in vroeg stadium uit te wisselen met een groot aantal bedrijven. We zullen in 2022 monitoren wat dit oplevert.

De minimaregels voor jongeren onder de 18 zijn naar beneden aangepast, met als reden dat de jeugd veelal geld verdient door bijbaantjes.

Bij elk gesprek met een beleidsmedewerker geven we aan dat **smart formuleren en communicatie** met inwoners belangrijk voor ons zijn, maar ook andere gemeentes een goede bron van info kunnen zijn. Dit in de overtuiging dat het wiel niet altijd zelf uitgevonden hoeft te worden.

Vooruitblik 2022

We houden de vinger aan de pols wat betreft de **Toeslagenaffaire**, het project **Scheiden zonder schade** en de pilot **Vroeg in Actie**.

Werkgroep Burgerinitiatieven

In november 2021 heeft de werkgroep alle initiatieven die de afgelopen jaren door de werkgroep zijn geïnterviewd, onderstaande brief gestuurd met conclusies en aanbevelingen.

Beste mensen,

In de afgelopen jaren hebben wij, de werkgroep Burgerinitiatieven van de Adviesraad Sociaal Domein, een gesprek met u gehad. Dit hebben wij zeer op prijs gesteld!

We hebben met veel verschillende burgerinitiatieven gesproken, in totaal 17.

Vanuit deze gesprekken hebben we een aantal conclusies getrokken, waar we verder mee aan de slag gegaan zijn. Daarover verder in deze brief meer.

Vooraf hadden we als werkgroep de volgende definitie vastgesteld, van waaruit we de gesprekken zijn gaan voeren:

Een burgerinitiatief is een initiatief van één of meer burgers dat onverplicht wordt opgestart ten behoeve van anderen in de samenleving

Vanuit bovenstaande definitie hebben we ons gericht op burgerinitiatieven die door de gemeente ondersteund worden. Alle andere initiatieven, dus zonder ondersteuning, vinden soms in het blikveld van de gemeente plaats, maar (en gelukkig) heel veel ook niet en dat is ook niet nodig!

De burgerinitiatieven die om wat voor reden dan ook niet gestart zijn liggen buiten ons blikveld en zijn dan ook in onze gesprekken logischerwijs niet meegenomen.

Bevindingen:

Alle initiatieven, soms geheel nieuw en soms al jaren bestaand en draaiend, hebben een relatie met de gemeente. Soms een financiële, maar altijd ook een officiële (vergunningen, samenwerking).

Een aantal aandachtspunten c.q. knelpunten zijn te benoemen:

- 1. Het meest positief over samenwerking zijn de zorg gerelateerde initiatieven.*
- 2. Niet altijd is het voor de initiatiefnemer(s) duidelijk bij wie men moet zijn.*
- 3. Is de betreffende ambtenaar gevonden, dan hangt het soms van de werkwijze en/of enthousiasme van de betrokken ambtenaar af hoe snel, of soms, hoe langzaam, de vervolgstappen gaan. Enige willekeur hebben we hierbij waargenomen.*
- 4. Soms komt een initiatief bij een wethouder of de burgemeester terecht, dan wordt er tempo gemaakt.*
- 5. De snelheid van realisatie behoeft verbetering (of duidelijkheid dat het initiatief onhaalbaar is). Sommige initiatieven hebben hierdoor wellicht onnodige vertraging gehad.*
- 6. Bij sommige initiatieven vindt er overleg plaats met een grote groep ambtenaren (vooral m.b.t. vergunningen) die uiteindelijk geen beslissingsbevoegdheden heeft.*
- 7. Jaarlijks terugkerende activiteiten gaan bijna volledig opnieuw door de ambtelijke (vertragende) molen.*

Vervolgens hebben we gekeken naar geschreven beleid van de gemeente m.b.t. ondersteunen en faciliteren van burgerinitiatieven, dit zou ons inziens de volgende onderdelen moeten bevatten:

- Een breed geformuleerde vastgestelde visie over de manier waarop men omgaat met ideeën en initiatieven van bewoners.*
- Een duurzame participatiestructuur of –aanpak ingebed in alle beleidssectoren.*
- De visie moet geoperationaliseerd zijn in instrumenten en systemen binnen de gemeente met een duidelijk aanspreekpunt.*
- Een open cultuur en faciliterende houding van de gemeente, met nadruk op loslaten en vertrouwen van de burgers.*

Bovengenoemde punten m.b.t. beleid waren niet te vinden op de informatie van de gemeente.

We zijn hierover in gesprek gegaan met de verantwoordelijke ambtenaar, maar hebben onze bevindingen ook aan de verantwoordelijke wethouder gestuurd.

Belangrijk voor u om te weten is dat de gemeente bezig is met een nieuw beleid m.b.t. participatie, waaronder het hoofdstuk burgerinitiatieven. In 2 gesprekken hebben we onze bevindingen vanuit de gesprekken met U met de verantwoordelijke ambtenaar besproken en suggesties ter verbetering gedaan.

De Adviesraad, en dus de werkgroep, blijft betrokken bij de definitieve totstandkoming van dit beleid! Uiteraard houden wij U op de hoogte!

Nogmaals dank voor uw medewerking!

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Wijk bij Duurstede

Werkgroep Eenzaamheid

Definitie eenzaamheid: eenzaamheid is het gevoel alleen te zijn, geïsoleerd van anderen. Het is het ervaren verschil tussen de gewenste en de aanwezige contacten.

Op 17 mei 2021 hebben we een gesprek gevoerd met een vrijwilliger van **Verbonden Buurt** en teamleider Welzijn van Binding. Hierin is de voortgang besproken van het project Verbonden Buurt. Door corona is het project te veel een maatjesproject geworden.

Binnen Verbonden Buurt is een tweede poot gestart: **Actie goede buur**. De bedoeling is hiermee aan te sluiten bij de oorspronkelijke doelstelling. Er zijn vijftig hulpvragen gesteld voor cliënten via diverse organisaties richting de organisatie Verbonden Buurt. Op de oproep in Het Groentje om je als nieuwe vrijwilliger te melden zijn 16 reacties gekomen. Deze vrijwilligers zijn in mei en juni opgeleid. In de Heul en Langbroek zijn flyers verspreid. In Langbroek is ook samenwerking met het project **Omzien naar elkaar** vanuit de kerkgemeenschap. Uitbreiding van de buurtteams is gewenst.

Cijfers geven aan dat **eenzaamheid ook bij jongeren** in toenemende mate speelt, daarom is Verbonden Jongeren ism Join us en het jongerenwerk van Stichting Binding aan het onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om hier iets aan te doen. In de week van Verbinding in september waren er workshops en lezingen.

Op 8 juli gaven wij in een gesprek met de burgemeester en wethouder Wil Kosterman aan dat het project Verbonden Buurt actieve en structureel financiële ondersteuning zoekt. In augustus is met de coördinator van Binding gesproken over de voortgang, in dat gesprek is de coördinator en een vrijwilliger ook geïnterviewd. Het interview werd gepubliceerd in het Groentje, mede in het kader van de week van Verbinding.

Op 8 november was een gesprek met de gemeente en Binding waarin de werkgroep Eenzaamheid werd bijgepraat over de ontwikkeling van Verbonden Buurt naar inclusieve wijken. De opzet is om een **Verbonden Buurt Plus** op te zetten. De opzet is om vanuit Burenteams als basis, breder te kijken naar zorg en veiligheid, naar integratie van mensen met een GGZ-achtergrond, naar wie hulp of ondersteuning nodig heeft. Ook eenzaamheid bestrijden blijft het doel. Het was de bedoeling om in december een bijeenkomst in Calypso te organiseren voor de vrijwilligers waarin de plannen zouden worden toegelicht. In verband met corona is dit niet doorgegaan.

Vooruitblik 2022

De werkgroep eenzaamheid vindt de bredere opzet van het project Verbonden Buurt een goede ontwikkeling en blijft **Verbonden Buurt in 2022** volgen en waar nodig van advies voorzien.

Werkgroep GGZ

Doelstelling: Wijk bij Duurstede wordt een inclusieve gemeente.

Hiervoor is nodig dat de hulp en opvang in de eigen gemeente wordt vergroot, dat mensen met een psychiatrische beperking binnen de gemeente worden opvangen, ondersteund en (weer) mee kunnen doen. De focus ligt op inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede met een psychiatrische beperking, inclusief de deelgroep verwarde personen (waarvoor de gemeente verantwoordelijk wordt); het gaat om alle leeftijden. Diverse partijen zijn betrokken: huisartsen, Altrecht, Stichting Binding, Loket Wijk en politie.

Door de grote veranderingen in de GGZ zijn er door de werkgroep meerdere gesprekken met o.a. de gemeente en Binding gevoerd. De veranderingen in de GGZ leiden tot nieuwe taken en verantwoordelijkheden van de gemeente.

De gemeente heeft vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) de taak om mensen met een psychische problematiek te steunen bij het vergroten van de zelfredzaamheid. Door psychische problemen, die variëren van onder andere een burn-out, depressie of een psychose, participeren deze inwoners tijdelijk niet in de samenleving en zijn daardoor helaas vaak sociaal buitengesloten. De gemeente heeft meer verantwoordelijkheden gekregen en deze ook opgepakt. In samenwerking met Binding is het project **GGZ in de wijk** gestart, met als doel het verhogen van draagkracht en het organiseren van een sterk vangnet. Dit sluit ook goed aan op de maatschappelijke agenda. In de loop van 2021 heeft dit geresulteerd in een samenwerkingsoverleg GGZ waarin nu ook enkele Wijkse huisartsen deelnemen.

Veel waardering is er voor de **Wijkse inloop**, fijn dat veel inwoners deze weg weten te vinden.

Vooruitblik 2022

We blijven het **overleg** met betrokken ambtenaren en Binding over de voortgang van GGZ in de wijk **continueren** zodat we zo nodig goed kunnen inspelen op de ontwikkelingen. Onze focus hierbij is of het voor de inwoner voldoende duidelijk is waar deze moet aankloppen voor hulp. Ook blijven we het contact onderhouden met **Altrecht**. De houden een vinger aan de pols voor de **koppeling met het project verbonden buurt** en de **positie** en **ervaringen van GGZ-cliënten**. Daarnaast zullen we nog meer inzoomen op de ervaringen van de cliënten zelf over de **Wijkse aanpak**. Verder blijven we opletten dat de **laagdrempelige inloop voor GGZ-gebruikers** behouden blijft op een geschikte locatie en blijven we aandacht houden voor **beschermd wonen**, met name op de vraag of er voldoende woningen en opvang is voor deze doelgroep.

Verslag werkgroep Jeugd

Vorig jaar hoopten we dat de corona voorbij was, maar helaas zette dit door. Dit had grote gevolgen voor kinderen en ouders die thuisonderwijs gaven, maar ook voor de jeugd die beperkt was in de ontmoetingen met leeftijdgenoten. Daarnaast liepen leerlingen leerachterstand op en dat gaf extra druk op leerlingen en scholen.

Naast **leerachterstanden** was er landelijk een beeld van **onvrede bij de jeugd over de beperkingen**, een **toename van alcohol-, en drugsgebruik** en **meer psychische en sociaal-emotionele problemen** bij kinderen en ouders. Ook in Wijk, Cothen en Langbroek doet dit zich voor.

Uitgangspunt voor de gemeente blijft het kansrijk opgroeien van álle jeugd. De adviesraad heeft vinger aan de pols gehouden en meerdere keren gesproken met de betrokken **wethouder, burgemeester en met de jongerenwerkers van Binding**. We kijken naar de context waarin de kinderen/jongeren zich bevinden: de ouders/verzorgers, school, opvang, andere professionals. Bij Binding hebben we met de jongerenwerkers met name ingezoomd op de jongerenwerkers voldoende zichtbaar zijn en welke verbeterpunten nog kunnen worden aangebracht. Voor de zichtbaarheid voor jongeren zijn de jongerenwerkers, ondanks de corona, zoveel mogelijk buiten geweest. Gesignaleerd is dat de kinderarmoede toeneemt, we zijn hier extra alert op. Opvallend punt hierbij is dat er door de inwoners weinig gebruik wordt gemaakt van de minimaregelingen.

Op 25 januari heeft de adviesraad uitgebreid gesproken over **het diagnostisch team**, de beleidsmedewerker van de gemeente heeft toelichting gegeven. De voortgang van het diagnostisch team is later in dit jaar meerdere malen in de adviesraad toegelicht en besproken.

Op 31 maart en op 14 juli heeft de werkgroep gesproken met de **jongerenwerkers en teamleider bij Binding**. Aan bod is gekomen de beleving van de uitvoering van het jongerenwerk: Werken vanuit de jongere, kijken waar hulp nodig is. Ook de **zichtbaarheid van de jongerenwerkers** is besproken. Verder is het project **Lauch4future** en de **verbinding** met het **Revius** doorgenomen. De zorgcoördinator van het Revius signaleert en verwijst zo nodig door. De opzet is, dat er een oprechte connectie ervaren wordt door de jongeren en vanuit die houding onderzoeken of er geholpen kan worden. De inzet is om te werken vanuit preventie. Met de jongeren wordt altijd gewerkt vanuit vrijwilligheid. Eén keer per maand flyeren de jongerenwerkers op het Revius en ze geven gastlessen in 4 Havo over middelengebruik. Hierbij is alles gericht op een preventieve aanpak en snel met de jongeren in gesprek komen.

Verder hebben we met de gemeente de **regiovisie op het Jeugdzorglandschap** besproken en daarbij enkele opmerkingen geplaatst. Het betroffen vooral opmerkingen om het meer SMART maken van enkele omschrijvingen en op punten minder vrijblijvend te formuleren. In november hebben we een positief advies kunnen geven op het einddocument.

Vooruitblik 2022

We houden we een vinger aan de pols over de **voortgang** van het **diagnostisch team**; willen we meer in beeld krijgen en **zichtbaar** maken van de **activiteiten voor jongeren** en houden we zicht op de **positie** van het **jongerenwerk** in relatie tot andere dienstverleners. Verder kijken we naar de koppeling met **verbonden buurt**; wat betekent dit voor jongeren? Letten we er op wat nodig is om de maatschappelijke doelen nog beter te realiseren en welke organisatorische aspecten daarbij van belang zijn.

Werkgroep Participatie/werk/inkomen

De werkgroep Werk en Inkomen is in 2021 meerdere keren bij elkaar gekomen. Begin januari is er een **voorgesprek** geweest met de gemeente rondom de **strategische kaders Werk en Inkomen**. In dit overleg heeft de werkgroep ook de Bestuursopdracht RDWI inzet groep 3 besproken. In maart zijn wij ook verder op de hoogte gebracht over de te ontwikkelen en bouw van de **nieuwe Milieustraat/Gemeentewerf** en project **demontagehal**. Dit betreft een nieuw concept voor afvalverwerking, waarbij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle dag invulling kunnen krijgen in de demontagehal.

Over verschillende onderwerpen hebben we **constructieve gesprekken** gevoerd met de gemeente. Naar aanleiding daarvan zijn er verschillende inhoudelijke en tekstuele aanbevelingen en adviezen gegeven aan de gemeente over de volgende onderwerpen:

- De nieuwe Wet Inburgering
- Schulddienstverlening
- Opzetten hybride begeleidingsteams.
- Doelgroepenvervoer (positief advies)
- Concept Verordening WMO en Jeugdhulp.

Werkgroep Duidelijke Taal

Doelstelling: Onderzoeken in hoeverre de gemeente actief beleid voert in het gebruik van heldere taal voor inwoners en onderzoeken hoe de gemeente heldere taal stimuleert bij instanties, die veel contact hebben met de gemeente zoals Stichting Binding en de bibliotheek.

Op 12 mei heeft de werkgroep een gesprek gevoerd met de projectleider van de gemeente over de **voortgang van het gebruik van Helder Taalgebruik**. Hierin zijn de volgende zaken besproken:

- Nieuwe collega's worden geïnformeerd over de manier van werken bij Helder Taalgebruik en krijgen een e-learning-training klantgericht schrijven.
- Er zijn 8 ambassadeurs binnen de gemeente.
- Op de website komen steeds vaker filmpjes over onderwerpen.
- Er worden steeds meer Infographics gebruikt.
- Bij brieven worden lastige onderwerpen zoals de juridische procedures op de achterzijde gezet. De belangrijke informatie aan de voorzijde wordt hierdoor overzichtelijker.
- De website wordt doorontwikkeld. De knop: *Heeft u gevonden wat u zocht?* beantwoordt niet aan het doel. Op de vernieuwde website zal dit verbeterd worden. De website is intussen vernieuwd (oktober 2021).

Op 31 augustus heeft de werkgroep een gesprek gevoerd met de verantwoordelijke bij Binding voor het gebruik van heldere taal. Nadat het convenant *Direct duidelijk* getekend is met de gemeente heeft onze gesprekspartner de taak op zich genomen om alle ambtelijke brieven om te zetten in heldere taal. Vanaf dat moment is er een uniforme opzet. De richtlijnen vanuit de gemeente over dit onderwerp zijn gevolgd zoals korte zinnen en briefopbouw en het voorkomen van het gebruik van moeilijke woorden. Er komen geen klachten binnen bij Binding over taalgebruik in brieven van Binding. Binding biedt met **De Formulierenbrigade** ook hulp aan inwoners die brieven van instanties niet helemaal begrijpen. In coronatijd heeft dit stil gelegen.

De volgende zaken worden besproken:

- Er wordt navraag gedaan of een verstuurd brief begrepen is. Bijv. bij een telefonisch overleg of bij een huisbezoek
- Er komt een themalunch waarin het onderwerp *duidelijke taal* is
- Collega's wordt gevraagd om ook actief duidelijke taal te gebruiken bij andere communicatie, zoals e-mails
- De website gaat aangepast worden met de vraag: Hoe leest dit nu? Dit wordt wel ingeschat als een groot project
- Met de leiding wordt besproken hoe dit onderwerp ook bij de burger bekend gemaakt kan worden.
- De tool *Klinkende taal* die de gemeente gebruikt, is niet beschikbaar voor Binding. Dit wordt aangekaart bij de leiding. De werkgroep stuurt een handleiding e-mailen welke ook is samengesteld door de makers van *Klinkende taal*.
- In het inwerkprogramma nieuwe medewerkers wordt ervoor gezorgd dat Duidelijke taal ook direct aan bod komt

Vooruitblik 2022:

We organiseren een gezamenlijk gesprek met de gemeente en Binding over Duidelijke Taal. De communicatie met de inwoners over **helder taalgebruik aan de orde blijven stellen**. Ook inwoners uitdagen om te komen met verbetervoorstellen. De werkgroep ziet hier nog weinig van terug.

Samenwerking met andere gemeentes en organisaties zoals de bieb aan de orde (blijven) stellen.

